

PLEITNOTA

2^e

verzoek

VOORLOPIGE VOORZIENING

Stichting Boogby Viana

PLEITNOTITIES VAN MR. E.D.M. Verboom

Zitting Rechtbank Utrecht

Datum: 2 november 2006, 14.30 uur

Procedurenummer: **SBR 06/3347 BESLU R46 T2 G02**

Inzake:

DE STICHTING BOOGBRUG VIANEN
verweerster

tegen:

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT
TE 'S_GRAVENHAGE
verzoekster

Edelachtbare Heer, Vrouwe

1. In het verzoekschrift van de Minister en/of de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat (verder gezamenlijk hierna te noemen: verzoekster) wordt ten onrechte gesuggereerd dat de Voorzieningenrechter Rechtbank 's-Gravenhage verzoekster opgedragen zou hebben om U.E.A. Heer / Vrouwe Voorzieningenrechter een voorlopig oordeel te vragen over de vraag of het besluit van 1 juni 2006 de toets der kritiek kan doorstaan.

2. Dit is geen juiste weergave van (het dictum van) het vonnis. De Voorzieningenrechter Rechtbank 's-Gravenhage heeft geoordeeld dat verzoekster zich dient te onthouden van sloop van de brug. Voor zover verzoekster zich echter op een uitzondering op de voorbeschermingsregel in de zin van de Monumentenwet 1988 beroept, om zodoende de verdere sloop van de verkeersbrug over de Waal bij Zaltbommel te kunnen forceren, heeft de Voorzieningenrechter terecht geoordeeld dat verzoekster de meest gereede partij is om haar - van de wet afwijkende - visie ter toetsing aan de terzake bevoegde Voorzieningenrechter van de sector bestuursrecht voor te leggen.

3. De Stichting, die van mening is dat de brug onder de voorbescherming van de Monumentenwet 1988 valt, heeft niets te vorderen.

4. Met verweerster is de Stichting, zij het om andere redenen, primair van mening dat verzoekster niet ontvankelijk is in haar vordering. Volgens verzoekster zou de vermeende /

pretense opdracht aan haar onmogelijk zijn, omdat alleen bezwaarde een voorlopige voorziening kan verzoeken, zodat aan de connexiteitseis niet voldaan zou zijn. Dit is onjuist. Als partij in de hoofdzaak kan verzoekster in beginsel uiteraard een voorlopige voorziening verzoeken, maar geen voorziening, die leidt tot een uitzondering op de Monumentenwet, terwijl het connexe besluit een besluit is in de zin van de Monumentenwet 1988. De ratio van artikel 8:81 lid 2 Awb verzet zich namelijk tegen een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening tegen (de gevolgen van) het eigen besluit.

5. Daar komt nog bij dat er in casu geen enkele sprake is van enige spoedeisendheid. In het verzoekschrift en in de bijlagen wordt met geen woord over enige spoedeisendheid van de zaak gerept. Om deze redenen dient verzoekster niet ontvankelijk te worden verklaard in haar vordering.

6. de Stichting (Boogbrug Vianen) heeft bezwaar gemaakt tegen de afwijzende beslissing van de Staatssecretaris van Onderwijs Cultuur en Wetenschap d.d. 1 juni 2006 op de aanvraag van de Stichting d.d. 29 september 2005 om de 12 stalen bruggen die in de periode 1930-1943 in het kader van het Rijkswegenplan 1927 over de grote rivieren zijn gebouwd als geheel (groep) aan te wijzen als beschermd Rijksmonument. Deze bezwaarprocedure loopt thans en op 14 november aanstaande vindt de hoorzitting plaats.

7. Als gevolg van het door de Stichting ingestelde bezwaar is de verkeersbrug over de Waal bij Zaltbommel, een van de 12 bruggen uit de aanvraag, onder de voorbescherming in de zin van artikel 5 van de Monumentenwet 1988 komen te vallen.

8. Ondanks de drie procedures die de Stichting noodgedwongen tegen de Minister en/of de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat (verder gezamenlijk hierna te noemen: verzoekster) heeft moeten aanspannen om de betreffende verkeersbrug van de sloop te redden, blijft ^{verzoekster}verweerder - tegen beter weten in en onder herhaling van haar stellingen - halsstarrig volhouden dat de brug niet onder de voorbescherming van de Monumentenwet zou vallen, en dat de sloop van de verkeersbrug over de Waal bij Zaltbommel (thans) gerechtvaardigd zou zijn.

9. Het is overduidelijk dat verzoekster blijkbaar alles eraan gelegen is om de sloop van de verkeersbrug over de Waal bij Zaltbommel zo snel mogelijk erdoor te drukken, om koste wat

het kost te voorkomen dat de beslissing van verzoekster d.d. 1 juni 2006 op de complexaanvraag aan een gerechtelijke toets blootgesteld zal moeten worden.

De voorgeschiedenis

10. De Stichting heeft de gehele voorgeschiedenis van deze kwestie uitvoerig weergegeven in haar kort geding-dagvaarding van 24 augustus 2006, welke dagvaarding geleid heeft tot het vonnis in kort geding d.d. 8 september 2006 van de voorzieningenrechter van de Rechtbank te s'-Gravenhage. Deze kort-geding dagvaarding (zonder producties) is als **bijlage 5** aan deze pleitnota gehecht. U wordt verzocht deze gehele dagvaarding als hier herhaald en ingelast te beschouwen.

11. In de kort geding dagvaarding (bij punt 3 tot en met punt 6) wordt uiteengezet hoe de behandeling van de aanvraag tot individuele aanwijzing van de verkeersbrug over de Waal bij Zaltbommel als monument is verlopen.

12. Bij punt 7 tot en met 20 wordt uiteengezet hoe het de verkeersbrug over de Waal bij Zaltbommel in het kader van de complexaanvraag tot op heden is vergaan. Kortgezegd weigert verzoekster om de monumentwaardigheid van deze brug in het kader van de complexaanvraag inhoudelijk te (laten) beoordelen, omdat een aanvraag tot bescherming ten aanzien van de brug in Zaltbommel volgens verzoekster inmiddels geleid zou hebben tot een onherroepelijke afwijzende beslissing. Daarmee zou volgens verzoekster vaststaan "*dat de brug onvoldoende individuele waarde als rijksmonument vertegenwoordigt.*" (zie punt 16 van de kort geding dagvaarding).

13. Tegen deze herhaalde onjuiste suggestie, dat reeds inhoudelijk beslist zou zijn op het verzoek tot aanwijzing van de voormalige verkeersbrug over de Waal bij Zaltbommel als monument, heeft de Stichting op 24 augustus 2006 hiertegen bij Uw Rechtbank beroep ingesteld. (Aan dit beroepschrift is casusnummer: SBR 06/3180 toegekend.)

14. De behandeling van dit beroep bij Uw rechtbank is gepland op 15 november 2006. Verweerster heeft Uw rechtbank bij brief van 19 september 2006 om een uitstel van 4 weken verzocht voor het indienen van zijn verweer in deze beroepsprocedure. Hoewel deze termijn op 17 oktober jl. verstreken was, heeft de Stichting tot op heden dit toegezegde verweerschrift nog steeds niet ontvangen.

15. In de kort geding dagvaarding (bijlage 5: bij punt 21 tot en met 25) wordt ook uiteengezet wat voorafgegaan is aan de uitspraak d.d. 28 maart 2006 van de Voorzieningenrechter van Uw Rechtbank (zaaknummer SBR 06/770: bijlage 1 bij deze pleitnota).

16. Op 3 april 2006 heeft verzoekster, die zich kennelijk niets gelegen wenste te laten liggen aan de uitspraak van de Voorzieningenrechter d.d. 28 maart 2006, Rijkswaterstaat opdracht gegeven om de inmiddels gestaakte sloopwerkzaamheden weer te hervatten (zie kort geding dagvaarding bij punt 26 en 27). Deze (onrechtmatige) hervatting van de sloopwerkzaamheden is voor de Stichting aanleiding geweest om terstond een kort geding aan te spannen tegen verzoekster.

17. De betreffende kort geding zitting heeft op 7 april jl. 2006 plaatsgevonden en op 11 april 2006 heeft de voorzieningenrechter vonnis gewezen (zaaknummer KG 06/419: **bijlage 3**). Tijdens de kort geding zitting heeft de advocaat van verzoekster (mr. Aerts) nota bene desgevraagd erkend dat voor het nemen van de primaire beslissing op de aanvraag om de twaalf bruggen als groep aan te wijzen alsnog de in artikel 3 Monumentenwet 1988 bedoelde procedure gevolgd moest worden zodat de brug (alsnog) van rechtswege onder de voorbescherming van de Monumentenwet 1988 is komen te vallen (zie bijlage 3, row 4.5). Op grond van deze erkenning heeft de Voorzieningenrechter)in kort geding geoordeeld: *“Voorshands lijkt het niet de bedoeling van de Monumentenwet 1988 te zijn om de Staat in gevallen als deze de mogelijkheid te bieden om het ontstaan van de voorbescherming desgewenst te voorkomen door enerzijds de in artikel 3 Monumentenwet 1988 bedoelde procedure op te schorten en anderzijds de betreffende onroerende zaak intussen te laten slopen.”* (zie bijlage 3, row 4.5).

18. De beslissing van de Voorzieningenrechter van Uw rechtbank (d.d. 28 maart 2006), dat de sloop van de brug over de Waal bij Zaltbommel aangehouden diende te worden tot 6 weken nadat de Staatssecretaris van OCW een primaire beslissing zou hebben genomen ten aanzien van de complexaanvraag, berust uiteraard op de - door de kort gedingrechter bevestigde - overweging (bijlage 5, row 4.5) dat door het instellen van bezwaar binnen 6 weken na besluit op de complexaanvraag de brug onder de voorbescherming van de monumentenwet zou blijven vallen.

19. Het in bezwaar bestreden besluit op de complexaanvraag (d.d. 1 juni 2006) strekt tot afwijzing van de aanvraag om de twaalf bruggen als complex aan te wijzen als beschermd

monument. Volgens verzoekster zou het intrinsiek onmogelijk zijn om een zodanige aanvraag in het kader van de monumentenwet 1988 in behandeling te nemen. Daarnaast zou reeds onherroepelijk zijn geoordeeld dat de verkeersbrug bij Zaltbommel niet valt aan te merken als beschermd monument. Om deze redenen zou de voorbescherming in de zin van artikel 5 van de monumentenwet niet in werking getreden zijn.

20. Voor de inhoud van de bezwaren van de Stichting wordt korthedshalve verwezen naar het bezwaarschrift van de Stichting d.d. 14 augustus j.j. dat de advocaat van verzoekster als **bijlage A 3** bij het verzoekschrift in het geding heeft gebracht. De hoorzitting in deze bezwaarprocedure vindt plaats op 14 november aanstaande.

Tevens wordt verwezen naar de "SYNOPSIS 1", zijnde het door de Stichting geredigeerde – en prachtig geïllustreerde - tussentijdse overzicht van de aanvraag tot bescherming van het complex de 12 bruggen van het Rijkswegenplan 1927, dat ter zitting zal worden uitgereikt.

21. Nog voordat verzoekster door middel van een verweerschrift had gereageerd op het bezwaarschrift van de Stichting tegen de afwijzing van de complexaanvraag, deelde mr. Aerts de advocaat van eiseres bij brieven van 18 en 26 juli 2006 alweer mede dat verzoekster de sloopwerkzaamheden aan de verkeersbrug bij Zaltbommel op 2 augustus 2006 wederom (voor de derde maal) zou hervatten. Voormeld vonnis van de voorzieningenrechter in kort geding zou zijns inziens onjuist zijn gebleken. De in art. 5 van de Monumentenwet opgenomen regeling inzake de voorbescherming zou volgens mr. Aerts niet in werking getreden zijn *"vanwege de intrinsieke onmogelijkheid om in het kader van de Monumentenwet 1988 een zodanige aanvraag (lees: de aanvraag om de 12 bruggen als complex aan te wijzen:E.V.), los van de individuele beoordeling van de afzonderlijke objecten, in behandeling te nemen (...) en gezien het feit dat reeds onherroepelijk is geoordeeld dat de verkeersbrug bij Zaltbommel niet valt aan te merken als beschermd monument.*

22. De Stichting heeft in haar kort geding dagvaarding (bijlage 5, bij punt 42 tot en met 55) uitvoerig gemotiveerd dat en waarom deze stellingen niet kunnen standhouden. Overigens is tot op heden ten aanzien van geen enkele brug uit de complexaanvraag door enige rechter onherroepelijk geoordeeld dat verzoekster in redelijkheid tot het besluit zou hebben kunnen komen dat deze geen monumentale waarde zou bezitten. Voor zeven van de twaalf bruggen heeft de (voormalige) staatssecretaris onlangs adviezen doen uitgaan als bedoeld in de

monumentenwet 1988. Tegen deze achtergrond kan hooguit gesteld worden dat de staatssecretaris nog over onvoldoende informatie beschikt om over de complexaanvraag te kunnen beslissen.

23. Van een intrinsieke onmogelijkheid om een complexaanvraag in het algemeen in behandeling te nemen kan ook geen sprake zijn. Dit wordt onder andere bevestigd door de rijksdienst voor de monumentenzorg in haar brochure info architectuur en stedenbouw d.d. 7 april 2006 (**bijlage 6**).

24. Over deze brochure merken de gemachtigden van verzoekster in hun verweerschrift in bezwaar op dat deze nu juist het probleem tekent dat de lineaire sctucturen en grootschalige aanleg zich niet zouden lenen voor objectgerichte bescherming op grond van de Monumentenwet 1988. Gebleken zou zijn dat het beschermen van de afzonderlijke sluizen en forten van de Hollandse Waterlinie, die in de brochure als voorbeelden worden genoemd, een lastige opgave zou zijn. Om deze reden zou gebiedsgerichte monumentenzorg aangewezen zijn, waarbij historische infrastructuur geen wettelijke status krijgt, maar wel een nieuwe bestaansreden.

25. Deze opmerking staat haaks op de inhoud van voormelde brochure waarin (op pagina 5) juist gepleit wordt vóór aanwijzing van de meest waardevolle historische infrastructuur als rijksmonument of beschermd dorpsgezicht.

Verweer tegen de overige (herhaalde) stellingen van verzoekster

26. Volgens verzoekster dient elk onderdeel van een complex individueel voldoende waarde op rijksniveau te hebben. Om deze reden zou verzoekster de aanvraag tot complexbescherming vertaald hebben naar twaalf aanvragen tot individuele bescherming van de bruggen.

27. Ook deze stelling kan geen stand houden. Verwezen wordt naar **Bijlage 7**, zijnde een opsomming van (39 van) de 42 forten, behorende tot de (beschermd) Stelling van Amsterdam, die ook vermeld wordt op de site van het ministerie van OCW. Van dit beschermd monument zijn zelfs twee van de 39 (vermelde) forten geheel verdwenen en onherkenbaar. Van twee forten zijn nog slechts enkele restanten over en vijf forten zijn in slechte staat.

28. De verlenging van de sloopvergunning door de gemeente Neerijnen op 8 augustus 2006 is gebaseerd op de kennelijke (onjuiste) veronderstelling bij de gemeente Neerijnen dat er geen nieuwe feiten of omstandigheden opgetreden zouden zijn die het college (van B&W) aanleiding zouden geven om de geldigheidsduur van de vergunning niet te verlengen. De Stichting heeft inmiddels bezwaar ingesteld tegen dit verlengingsbesluit. Deze bezwaarprocedure loopt thans ook.

29. De gemeente Zaltbommel heeft tot op heden nimmer een sloopvergunning Monumentenwet 1988 verleend.

30. Het rapport "Conditionering Waalrug bij Zaltbommel" van het door verzoekster ingehuurd Tecona BV is kennelijk wederom in het geding gebracht om daarmee aan te tonen dat het veel geld zou kosten om de brug als monument te behouden. De gratuite kostenbegroting, die als bijlage 2 bij dit rapport is opgenomen kan echter niet dienen tot enig bewijs (zie **bijlage 8**). Uiteraard kunnen de pretense claimkosten van maar liefst € 2.581.900, die verreweg het grootste deel uitmaken van de gestelde kosten, niet als kosten ter conditionering van de brug worden gekwalificeerd. Deze kosten dienen uiteraard voor rekening van verzoekster te blijven, die het risico van niet nakoming van haar prematuur gemaakte afspraken blijkbaar voor lief heeft genomen.

31. Het is overigens vaste rechtspraak dat het feit dat er sprake zou zijn van achterstallig onderhoud en dat het veel geld zou kosten het monument alsnog in goede staat te brengen op zichzelf geen reden is om een sloopvergunning aangewezen te achten.

Concluderend

32. De Stichting is primair van mening dat verzoekster niet ontvankelijk verklaard dient te worden in haar verzoek om de voorbescherming van de Monumentenwet 1988 bij het nemen van haar beslissingen in het kader van de Monumentenwet 1988 buiten beschouwing te mogen laten, wegens het ontbreken van enige spoed. Subsidiair is de Stichting van mening dat dit verzoek, dat in strijd is met de wet, dient te worden afgewezen.

Gemachtigde/advocaat

E.D.M. Verboom

